

mere denne bombe under samfundet. Ingen tror på, at der i al evighed vil være mulighed for pensionering som 60-årig. Der vil ganske enkelt ikke være beskatningsgrundlag nok til det, da de kommende årgange er mindre, og der vil således blive færre erhvervsaktive end pensionister, hvis ikke tilgangen til efterlønsordningen stoppes.

Flere politikere har nævnt muligheden for, at efterlønnen afskaffes om nogle år, således at personer, som i dag er under 40 år, ikke kan regne med andet end selvpensionering eller i bedste fald meget sen pensionering. Den generation, der i dag sidder på magten, sikrer sig selv goderne og afskærer effektivt følgende generationer fra alt undtagen betalingsbyrden. Det er i virkeligheden det, vi taler om, og det er alvoren bag det hele, og den alvor må være tydelig også for regeringen.

Den generelle efterlønsordning skal afskaffes som et skatteyderbetalt gode til den generation, som allerede har udpint landet og efterladt for få fremtidige forsørgere. Der må i langt højere grad sættes på den erhvervsaktive del af befolkningen, børn og unge, og endelig skal der sættes mere på de ældre og andre, som ikke kan klare sig selv.

I stedet for efterløn ville det være godt med en gulerod til dem, der bliver på arbejdsmarkedet. Sådan en gulerod kunne f.eks. være bedre mulighed for pensionsopsparring til dem, der er over 60 år, og som bliver på arbejdsmarkedet. Det er ment som en god idé til regeringen, som regeringen kan arbejde videre med, og jeg håber og tror på, at regeringen vil tage det op som en positiv idé.

Afslutningsvis skal jeg oplyse, at Fremskridtspartiet ikke kan støtte den motiverede dagsorden fra SF, ikke fordi vi ikke mener, at der er meget godt i forslaget fra hr. Aage Frandsen – rent faktisk mener vi, at flere af de pinde, som kommer i dagsordenen, er relativt positive – men alene det, at SF i indledningen lægger sig fast på, at der under ingen omstændigheder må pilles ved efterlønsordningen, gør, at vi ikke kan støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Regeringens tilgang til den her diskussion er, at nu skal vi ikke forhaste os, vejen frem er ikke her og nu-løsninger, og nu må vi ikke foregribe de begivenheder, der følger af trepartsforhandlingerne.

Jeg vil minde om, at det er den samme regering, som sidste år nærmest med tilbagevirkende kraft trak tæppet væk under overgangsydelsen, det vigtigste sikkerhedsnet, der på det tidspunkt var for de ledige, der er mere end 50 år. Det alternativ, man tilbød dem, var op til 10 års jobtræning, og man må kalde det en udsøgt hånd til tilbyde mennesker, der har været på arbejdsmarkedet i 30–40 år, træning i at gå på arbejde.

Ordningen var et sikkerhedsnet, ikke en løsning på problemerne for de ældre på arbejdsmarkedet, men den blev altså fjernet.

Ministeren henviser til demografien som en væsentlig faktor i denne diskussion, men der er jo ikke noget nyt i, at mennesker fødes og dør, og der er heller ikke noget nyt i, at udviklingen i Danmark har været således, at man uddanner sig længere og bliver ældre end tidligere.

Det nye, der sker i disse år, er, at arbejdsmarkedet hurtigere og hurtigere og mere og mere konsekvent udstøder folk fra arbejdsmarkedet, når de har ydet deres bedste i en periode.

En af de ting, der medvirker kraftigt hertil, er naturligvis, at der efterhånden permanent er en stor gruppe af mennesker, der er sat uden for døren, men som er klar til at springe til, når andre er brugt op.

Tidligere har den aldersmæssige balance på arbejdsmarkedet bygget på, at erfaring og tillæring var meget værd sammenholdt med styrke og hurtighed. Sådan er det ikke mere, og de ældre bliver i virkelighedens verden i stigende grad kasseret.

En del af problemet er alment og kunne løses generelt ved hjælp af nedsat arbejdstid, grænser for arbejdstempo, bedre arbejdsmiljø og mere indflydelse på egen arbejdsituation. For det er ikke nogen naturlov, at man er mindre værd, når man er over 50. Derimod er det en samfundsmæssig lovmæssighed, der knytter sig til arbejdsgivernes uindskrænkede ret til at lede og fordele, og derfor er det vigtigt, at der i overenskomstforhandlinger inddrages vilkår for sådan noget.

Jeg kan da også huske, arbejdsministeren afviste at inddrage alder som kriterium i loven om forbud mod diskrimination på arbejdsmarkedet. Arbejdsministeren ville altså ikke medvirke til at forhindre, at ældre bliver diskrimineret på arbejdsmarkedet, for det er jo reelt det, der sker.

Arbejdsgivernes ret til at vrage og vælge blandt arbejdskraften fortsætter altså også på dette område uindskrænket, og derfor er det på